

Sympetrum fonscolombii – szablak wędrowny (wiosenny)

Gatunek wędrowny, którego obszar występowania sięga do ciepłych regionów Afryki i Azji. Stały i częsty bywalec obszaru śródziemnomorskiego, lecz rzadki i nieregularny na północy, gdzie może być całkiem pospolity w latach inwazji. Silne migracje i nieregularne napływy tego gatunku są obserwowane w północnej Europie wczesnym latem kiedy pozostałe gatunki z rodzaju *Sympetrum* dopiero zaczynają się pojawiać. Widywany przez cały rok w obszarze śródziemnomorskim, lecz mniej liczny od grudnia do lutego. Dalej na północ migrujące osobniki pojawiają się od połowy maja, po reprodukcji rozwój larwalny trwa tylko 3 miesiące. Drugie pokolenie pojawia się od połowy sierpnia i może przetrwać do listopada ale zwykle nie przeżywa zimy w Polsce.

Zasiedla ciepłe, stojące wody, często otwarte, nie porośnięte i płytkie, takie jak zbiorniki w kamieniołomach, zwirowniach, piaskowniach, nowopowstałe stawy.

20-06-2007 Katowice – Dolina Trzech Stawów, płytki zbiornik wyrobiskowy, na którym obserwowano *Sympetrum fonscolombii* (fot. Alicja Miszta)

IDENTYFIKACJA

Cechy ogólne

Całkowita długość ciała 33-40 mm, samego odwłoka 22-29 mm. Gatunek często mylony z *Crocothemis erythraea* z powodu niebieskiego spodu oczu, żółtej plamy przy nasadzie tylnego skrzydła, czerwonego zabarwienia ciała i podobnego zachowania. Jednakże *Sympetrum fonscolombii* ma znacznie węższe ciało a na twarzy, tułowiu, odwłoku i nogach czarne plamy lub linie. Ciało samców ma inny odcień czerwieni, który wydaje się być malinowy, a z boku tułowia pojawia się barwa niebieska, której nie ma ani szafranka czerwona ani inne szablaki. Pterostigma jest stosunkowo jasna i ograniczona cienkimi,

czarnymi żyłkami co czyni ją szczególnie wyraźną. Pierś jest gęsto porośnięta jasnymi włoskami. Twarz dojrzałych samców jest żywo czerwona, kontrastuje z białawymi bokami.

Zachowanie

Samce są bardziej terytorialne niż u pozostałych *Sympetrum*. Okupują widoczne miejsca skąd podejmują dłuższe loty, spędzając większość czasu raczej w locie niż siedząc. Składanie jaj odbywa się w tandemach na otwartej ale płytkiej wodzie. Widywano migrujące tandemy składające jaja w morzu a nawet do chlorowanej wody basenów kąpielowych.

Cykl życiowy jest odmienny od pozostałych *Sympetrum*, gdyż jaja rozwijają się gwałtownie zaraz po złożeniu, bez spoczynku zimowego. Rozwój larwalny trwa około 60 - 90 dni.

Samica i samiec *Sympetrum fonscolombii* (fot. Bogusław Daraż, Alicja Miszta)